

Zdaňte bohaté, abyste zachránili planetu

IS project-syndicate.org/commentary/ipcc-report-progressive-taxation-bolster-democracy-enable-climate-action-by-owen-gaffney-2-2023-03

31. března 2023

Leonardo Munoz/VIEWpress

31. března 2023 Owen Gaffney

Jak objasňuje nejnovější zpráva IPCC, odvrácení nejhorších dopadů změny klimatu vyžaduje hlubokou ekonomickou transformaci v příštím desetiletí. Jeho dosažení bude vyžadovat novou společenskou smlouvu, založenou na spravedlivějším rozdělení bohatství a příjmů.

STOCKHOLM – Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC) vydal poslední varování lidstvu: pokud do roku 2030 nesnížíme emise skleníkových plynů (GHG) na polovinu, nebudeme mít šanci omezit globální teploty o 1,5 °C nad předindustriální úroveň. . Dosažení tohoto cíle bude extrémně náročné, ale je to možné a dostupné – pokud zajistíme, že ti nejbohatší na světě zaplatí svůj spravedlivý podíl.

1. The Coming Doom Loop

Ekonomi ka o

The Coming Doom Loop

Nouriel Roubini varuje, že podpora likvidity nebude stačit k tomu, aby zabránila hlubší finanční krizi a hospodářskému poklesu.

Nerovnost v posledních letech raketově vzrostla. Během pandemie, kdy se více než 160 milionů lidí dostalo do chudoby, deset nejbohatších lidí světa zdvojnásobilo své jmění. Nejbohatších 10 % světové populace nyní shrábne 52 % celosvětového příjmu a drží 77 % celosvětového bohatství, zatímco nejchudších 50 % tvrdí pouze 8 % a 2 %.

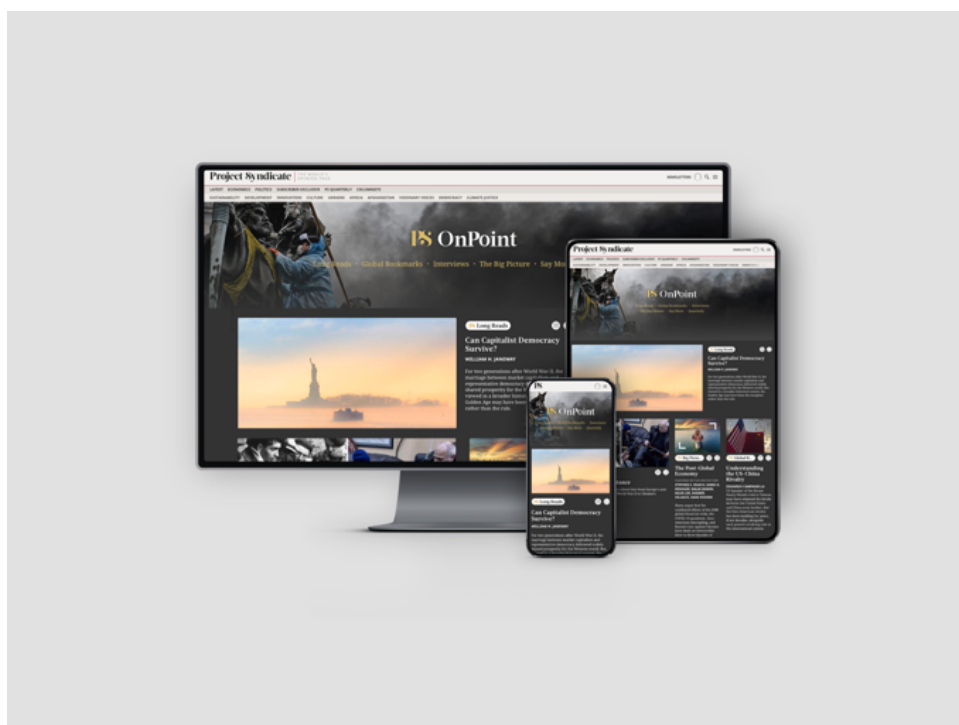
Propast se stále zvětšuje. Miliardy lidí trpí rostoucími životními náklady a stagnujícími mzdami a s blížící se recesí se vyhlídky na dosažení větší prosperity zdají chmurné. Svět nikdy nebyl tak bohatý, přesto většina lidí trpí chronickou ekonomickou nejistotou. To je recept na hluboce polarizované, dysfunkční společnosti, demokratický rozklad a nebezpečně nestabilní svět.

Ekonomická nerovnost se odráží v nerovnosti klimatu. Jak uvádí IPCC, 10 % domácností s nejvyššími emisemi na hlavu – tedy nejbohatší domácnosti na světě – přispívá až 45 % k emisím skleníkových plynů v domácnostech založených na spotřebě. Spodních 50 % – čtyři miliardy lidí, z nichž mnozí čelí vážné energetické nejistotě – přispívají pouze 13–15 %.

I zde se propast stále rozšiřuje: nejbohatší 1 % – 63 milionů lidí vydělávajících alespoň 109 000 dolarů ročně – jsou zdaleka nejrychleji rostoucím zdrojem uhlíkových emisí. A to se děje v době, kdy svět *každý měsíc* spálí více než 1 % svého zbývajícího uhlíkového rozpočtu na omezení globálního oteplování na 1,5 °C.

Ale nesoulad v emisích je jen částí příběhu. Jak zdůrazňuje nová zpráva IPCC, existuje ohromné množství vědeckých důkazů, které ukazují, že spravedlivý přístup k opatřením v oblasti klimatu, ve kterém jsou přínosy a zátěž potřebné transformace rozděleny spravedlivě, je životně důležitý pro vybudování sociální důvěry, bez níž bude cíl do roku 2030 splněn. ale nemožné se setkat.

Předplatte si PS Digital

Předplatte si PS Digital

Získejte přístup ke každému novému komentáři *PS* , celé naší sadě obsahu exkluzivního pro předplatitele On Point – včetně Longer Reads, Insider Interviews, Big Picture/Big Question a Say More – a úplnému *PS* *archivu*.

Přihlaste se k odběru

To je v souladu s naším hodnocením na Earth4All. Předpovídáme , že pokud nebudou podniknuta koordinovaná opatření, bude nerovnost v průběhu tohoto století dále narůstat, což povede k rostoucímu sociálnímu napětí a nepokojům – a bude mnohem obtížnější řešit existenční krize, jako je změna klimatu .

Koncentrace bohatství vede ke koncentraci moci, přičemž nejbohatší aktéři mají neúměrný vliv na volby a veřejnou politiku. To podkopává důvěru v demokracii a ztěžuje vládám činit dlouhodobá rozhodnutí, která slouží obecnému dobru. Více rovnostářské země mají tendenci mít vyšší úroveň důvěry ve vládu, kromě lepších výsledků, pokud jde o vzdělání, zdraví a dlouhověkost, obezitu, dětskou úmrtnost, kriminalitu a životní prostředí.

Jak objasňuje zpráva IPCC, odvrácení nejhorších dopadů změny klimatu vyžaduje hlubokou ekonomickou transformaci v příštím desetiletí. Tato transformace však může uspět pouze se širokou veřejnou podporou, založenou na nové společenské smlouvě, která zajistí spravedlivější rozdělení bohatství a příjmů.

Konkrétně do roku 2030 Earth4All navrhuje, aby 10 % nejbohatších ve všech zemích mělo nárok na méně než 40 % národního důchodu , přičemž jejich podíl poté zůstane na sestupné trajektorii. Minulé zkušenosti ukazují , že progresivní zdanění příjmů a majetku jednotlivců i korporací by bylo účinným prostředkem, jak toho dosáhnout.

To znamená zaměřit se na aktiva extrémně bohatých, ať jsou držena kdekoli, včetně daňových rájů, a vytvořit a sdílet národní registry aktiv držných v různých formách. Vlády by také měly zvýšit daně na

spotřebu související s luxusem, která pohání emise skleníkových plynů, jako je používání soukromých tryskáčů.

Kromě toho doporučujeme zavést univerzální minimální sazbu daně z příjmu právnických osob, která se blíží celosvětovému průměru 25 %, což je mnohem více než 15% sazba dohodnutá G20 v roce 2021. Nadnárodní korporace by měly podléhat stejným daňovým sazbám jako domácí společnosti, s jednotným zdaněním globálních zisků na základě podílu tržeb, zaměstnanosti a majetku v každé zemi.

Navrhujeme také zdanění neočekávaných zisků v odvětvích, jako je energetika. Zatímco svět čelil energetické krizi způsobené válkou na Ukrajině, společnosti vyrábějící fosilní paliva by neměly být schopny získat stovky miliard dolarů na zisku. Stejně tak musí vlády uzavřít mezinárodní daňové mezery a odstranit nadměrné dotace na fosilní paliva – nyní přesahující jeden bilion dolarů ročně – jednou provždy. IPCC odhaduje, že odstranění dotací by mohlo do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů až o 10 %.

V širším měřítku by vlády měly používat progresivní zdanění k odrazení od schémat zpětného odkupu akcií. V době, kdy svět potřebuje inovace k usnadnění ekonomické transformace, nesmí nafukování zisků akcionářů přijít dříve než investice do výzkumu a vývoje.

Rozhodující je, že jakékoli dodatečné příjmy generované progresivním bohatstvím a daněmi z příjmu musí být použity k ochraně nejzranitelnějších skupin, podpoře těch, kteří byli vytlačeni zelenou transformací, prosazovat rovnost žen a mužů a revidovat energetické a potravinové systémy.

Uvolněním sociálního napětí a zlepšením blahobytu by pokrok v oblasti nerovnosti učinil demokracie stabilnějšími a odolnějšími, umožnil by jim účinněji reagovat na otřesy a činit racionální dlouhodobá rozhodnutí pro obecné dobro, v neposlední řadě s ohledem na změnu klimatu. Jak však IPCC jasně uvedl, čas se krátí.

Pomozte nám posílit naše zpravodajství o globálním zdraví a rozvoji tím, že se zúčastníte krátkého průzkumu.

Take Survey

Owen Gaffney.

Psaní pro PS od **roku 2019**

4 komentáře

Owen Gaffney, vedoucí projektu organizace Earth4All, je hlavním ředitelem pro dopady u Nobel Prize Outreach.